

PREDAJA SRPSKOG GENERALA

Očekuje se da će vojni zapovjednik, kojeg se tereti za ratne zločine počinjene na Kosovu, u Hag otputovati potkraj sljedećeg tjedna

Po okoncanju razgovora sa srpskim premijerom Vojislavom Kostunicom, general Vladimir Lazarevic odlucio je dobrovoljno se predati Haskom tribunalu.

Nakon toga srpske su vlasti 28. siječnja/januara potvrdile da će Lazarevic – u pratnji ministara – krajem idućeg tjedna otputovati u Hag.

“Spreman sam ispuniti svoju obavezu i time pomoci svojoj domovini, kao i srpskom narodu na Kosovu”, rekao je Lazarevic prema pisanju provladine stampe.

Protiv generala Lazarevica Haski tribunal podigao je optuznicu 3. listopada/oktobra 2003. Njega se – zajedno s nekadasnjim nacelnikom generalstaba Nebojsom Pavkovicem, te generalima Vlastimirom Djordjevicem i Sretenom Lukicem – tereti za zločine protiv čovječnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja. U pitanju su nedjela koja su činjena u vrijeme trajanja sukoba na Kosovu, a naročito u prvom polugodistu 1999.

General Lazarevic imenovan je za zapovjednika Pristinskog korpusa u prosincu/decembru 1998., da bi tu funkciju obavljao i tokom ratnog stanja, koje je proglašeno 24. ožujka/marta 1999. Tadašnji predsjednik Slobodan Milosevic i kasnija demokratska vlast su ga u nekoliko navrata unaprijedili u visi čin, da bi u kolovožu/avgustu 2003. Lazarevic otisao u mirovinu.

Odluka o predaji uslijedila je u trenutku koji je za Srbiju izuzetno delikatan. Naime, ovoga tjedna se u Beogradu odvijaju pregovori o okoncanju priprema za studiju izvodljivosti, odnosno početak pridruživanja Evropskoj Uniji.

Prethodno je planirani posjet Beogradu otkazao visoki dužnosnik EU-a za vanjsku politiku i sigurnost, Havijer Solana (Javier Solana), i to upravo zbog nesuradnje zemlje s Hagom. Iz istog su razloga Sjedinjene Drzave odlucile obustaviti financijsku pomoc Srbiji u iznosu od deset milijuna americkih dolara.

Americki ambasador u Srbiji i Crnoj Gori (SCG), Majkl Polt (Michael Polt), izjavio je 14. siječnja/januara kako bi odluka o uskracivanju pomoci mogla biti promijenjena samo ukoliko “Srbija demonstrira punu i bezuvjetnu suradnju s Haskim tribunalom i [isporuci sve] optuzenike”.

Neki koalicioni partneri partije premijera Vojislava Kostunice, Demokratske stranke Srbije (DSS), zaprijetili su da će napustiti vladu ukoliko traženi generali ne budu izruceni. Radi se o reformisticki opredeljenim strankama G17 Plus i Srpskom pokretu obnove (SPO).

Tako je proteklog tjedna G17 Plus vladi dao rok da do 27. siječnja/januara ispuni taj uslov.

Medjutim, Kostunica je oduvijek inzistirao na dobrovoljnoj predaji kao jedinom modusu suradnje s Hagom.

Jos otkako je optuznica protiv četvorice generala objavljena, spekulacije o pregovorima koji se tiču njihove predaje u središtu su pažnje srpskih medija.

I sam Lazarević je u međuvremenu, za posljednjih godinu dana, dao izuzetno veliki broj izjava, uglavnom poričući glasine da se namjerava predati. Uostalom, samo dan prije predaje, 27. siječnja/januara, mediji su prenijeli informaciju da su njegovi pregovori s vladom – propali.

U intervjuu koji je u lipnju/junu 2004. dao za podgorički list Dan, Lazarević je izjavio kako će se predati tek ukoliko građani na referendumu potvrde da je “obrana zemlje od agresora bila zločin”.

Naknadno je međutim Lazarević inzistirao da mu vlada pruži jamstva kako bi privremeno, zarad pripreme vlastite obrane, bio pušten iz zatvora.

Vladina štampa navela je 28. siječnja/januara kako će za Lazarevića ponuditi sva nužna jamstva. Istice se da će vlada u potpunosti podržati njegovu obranu.

Vojni analitičari u Srbiji ističu kako i Lazarević – poput svojih optuženih kolega kao što su Pavković i zapovjednik bosanskih Srba Ratko Mladić (kao najtraženiji bjegunac) – još uvijek uživa veliki ugled u vojnim krugovima.

Analitičari smatraju i da će Lazarevićeva suradnja možda dovesti i do predaje Pavkovića i Lukića, za koje se tvrdi da još uvek žive u Srbiji. A Đorđević je, navodno, u Rusiji.

Tatjana Matic izvještava za IWPR iz Beograda.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/predaja-srpskog-generalala>